Mort accidental d'un alcalde

A La vida secreta de Salvador Dalí, en concret en el capítol titulat “Autoretrat anecdòtic”, el pintor i escriptor ens informa que l'any 1928 va pronunciar una conferència sobre art modern a Figueres. Quan va haver dit tot el que tenia preparat, com que el públic no donava mostres d'haver entès que l'acte havia arribat a la fi, Dalí va cridar a tot pulmó: “Senyores i senyors, la conferència S'HA ACABAT” (les majúscules són seves). En aquell moment, l'alcalde, que era al seu costat, va caure mort.

Més de seixanta anys després, les Memòries de Carles Fages de Climent que acaba de publicar Brau Edicions incorporen una altra versió dels mateixos fets, ara centrada en el difunt: el capítol titulat “Mort de l'oncle Bassols” ofereix una perspectiva familiar sobre la mort de Ramon Bassols i Palau, fundador de la Lliga d'Acció Social i oncle de l'autor de Les bruixes de Llers.

Aquell mateix dia, Ignasi Fages de Climent, pare de l'autor de les Memòries, havia estat renyat per la policia perquè en el casino de Figueres parlava català amb algun cap de l'exèrcit. Ofès per l'amonestació, havia comunicat a l'oncle Bassols, “batlle de Figueres en aquells dies arcàdics de la Dictadura” (l'adjectiu és de Fages), que aquella mateixa tarda abandonaria Figueres i s'exiliaria a Madrid.

L'oncle Bassols va acompanyar Ignasi Fages a l'estació de ferrocarril. En aquelles circumstàncies, un acte de comiat públic com aquell podia fer perillar el càrrec d'alcalde. Per aquest motiu, després de la conferència que va pronunciar Dalí aquell mateix vespre, Ramon Bassols va informar el públic de les incidències de la jornada i va afegir-hi que potser hauria d'abandonar l'alcaldia. A continuació va rebre una gran ovació, que encara durava quan va caure mort.

Els trets que explica Dalí són certs, només que ometent els detalls que van precipitar el decés obté un relat que sembla girar al voltant de la seva persona, sense que aparegui enlloc l'exili d'Ignasi Fages de Climent. Aquest és el poder de l'omissió: desproveint els fets de la cadena de causes i efectes, els converteix en fantasia, símbol o llegenda. Amb la seva versió, Carles Fages de Climent recupera la figura del seu oncle, situa en primer terme la del seu pare i, de retruc, elimina els elements genialoides de la versió daliniana. Així operen les memòries, per oposició, com galls disposats a picotejar-se per posseir la gallina de la veritat.

Publicat a:
-Cultura 09-01-2015 Pàgina 3

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/810119-mort-accidental-dun-alcalde.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesCultura&utm_source=rss&utm_medium=mesCultura&utm_campaign=rss